

ORUÇLUNUN

DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR

1- ORUCA BAŞLAMA VE BİTİRME

Her hususta olduğu gibi, oruçta da dikkat edilmesi gereken bir takım meseleler vardır. İbadetin tam manasıyla zevkini almak, istenilen şeylere en ince noktasına kadar ihtimam göstermek için şu hususlara dikkat edilmesi lazımdır.

a- Bir Lokma Dahı Olsa Sahura Kalkmak

"Sahurda bereket vardır. Bir yudum su içmek dahi olsa sakın onu terketmeyin. Zira Allah (celle celâtuhu) ve melekler sahura kalkanlar için dua ederler!" (Ahmed b. Hanbel, 3/12,32,44)

b- Sahuru Geciktirme

"İftarı acele yapıp, sahurunu te'hir ettikleri müddetçe ümmetimin hayır üzerindedir." (Ebu Davud, Savm, 21; Ahmed b. Hanbel, 2/450)

c- İftarı Acele Etme

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), ümmetini iftarda acele etmeye teşvik etmiş, onu gözünün nuru olan namazın dahi önüne almıştır. Ve bir hadislerinde: "İnsanlar iftarı acele yapmaya devam ettikleri sürece, hayır üzerindedirler." (Buhari, Savm, 45; Müslim, Sıyam 48. Tirmizi, Savm, 13) buyurmuşlardır.

d- İftarı Su veya Hurma İle Açma

Hz. Enes'in (radıyallahu anh) naklettiğine göre: "Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) namaz kılmadan önce bir kaç tane yaş hurma ile iftar ederdi. Eğer yaş hurma bulunmazsa kuru hurma ile iftar ederdi. Eğer kuru hurma da yoksa bir kaç yudum su içerdi." (Ebu Davud, Savm, 21; Tirmizi, Savm, 10)

e- İftar Vaktinde Dua

Bir takım kimseler vardır ki, dualarına icabet edilir, elleri geriye boş olarak dönmeyiz. İşte bunlardan birisi de iftar vaktinde ellerini Cenab-ı Allah'a açıp yalvaran insandır. Zira Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem): "Üç kişi vardır ki, bunların duaları reddolunmaz. Bunlar, oruçlunun iftar vaktindeki duası, âdil olan imamın duası ve bir de mazlumun duasıdır." (Tirmizi, Deavat, 130) buyurmuşlardır. Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) iftar vaktinde okuduğu dua ise şöyledir: "Allah'ım; senin rızan için oruç tuttum, senin rızınla orucunu açtım. Susuzluk gitti, damarlar ıslandı. İnşaallah ecir ve sevap da sabit oldu." (Ebu Davud, Savm, 22)

2. KÖTÜLÜKLERDEN UZAK DURMA

Oruçlu, kötülüklerin bütününe karşı kapılarını sonuna kadar kapatmalı, onlara geçit vermemelidir. Bunun için de şu hususlara dikkat etmelidir:

a- Gözü Muhafaza Etme

Göz, Allah'ın insana verdiği en kıymetli azalardan biridir. Dış dünya ile olan alakasını sağlayan şey insanın gözüdür. Kafaya ve kalbe giden şeyler gözlerden süzülerek giderler. Adeta onların ilk kapısıdır göz. İnsan hususiyle de oruçlu olduğu zaman gözünü zehirli ok hükmünde olan haramlardan, kalbi meşgul edebilecek mâlâyani şeylerden muhafaza etmelidir. Allah Resûlü:

"Harama bakma, lanetlenmiş şeytanın zehirli oklarından bir oktur. Kim Allah'tan korktuğu için onu terkederse, Allah (celle celâluhu) o kuluna kalbinde tatlılığını hissedebileceği bir iman ihsan eder." (Hakim, Müstedrek, 4/314) buyurarak gözle kazanılacak günahlara dikkatleri çekmiştir.

b- Dili Muhafaza Etme

Oruçlu kavga-gürültü çıkarmamalı, sövene mukabelede bulunmamalı, cahilâne tutum ve davranışlar içine girmemelidir. Kendisine bu mevzuda her hangi bir sataşma olursa, oruçlu olduğunu, mukabele etmeyeceğini, bu mevzuda ona karışmayacağını söylemelidir. Zira Resûlü Ekrem:

"Oruç, mü'min için bir kalkandır. Binâenaleyh sizden biriniz oruçlu iken, kötü şeyler konuşmasın, cahilâne hareket etmesin. Eğer bir kimse kendisine sövecek olur veya dövülecek olursa 'Ben oruçluyum!' desin." (Buhari, Savm, 2; Müslim, Sıyam,

161) buyurmaktadır. Ayrıca Efendimiz, "Yalan konuşmayı, yalan sözlerle amel etmeyi terketmeyen kimsenin yemesini, içmesini terketmesine Allah'ın ihtiyacı yoktur." (Buhari, Savm, 8; Ebu Davud, Savm, 25); "Nice oruç tutanlar vardır ki, orucundan susuzluk çekme ve açlıktan başka bir kazancı yoktur. Nice geceleyin kalkıp nafile ibadet yapanlar vardır ki, bu kalkmasından ötürü, uykusuzluktan başka bir kazancı yoktur." (İbn. Mace, Sıyam 21) buyururlar.

c- Kulağı Muhafaza Etme

Allah'ın insanlara değerli bir emanet olarak verdiği kulağın da, yalan, gıybet, dedikodu gibi çirkin şeylere karşı kapalı tutulması, onların konuşulduğu yerlerden uzaklaşılması, mü'min için yapılması gerekli olan bir davranıştır. Çünkü konuşulması çirkin olan bir şeyin dinlenilmesi de o kadar çirkindir. Kur'ân şu kudsî beyanıyla, yalan dinlemeyi, ona kulak kesilmeyi çok çirkin görmüştür: "Onlar devamlı yalan dinler ve haram yerler." (Maide, 42.)

d- Diğer Organları Muhafaza Etme

İnsanın, hususiyle de oruçlunun bütün azalarını günahlardan koruması ve bunları koruma adına âdeta mayınlı bir tarlada geziyormuş gibi dikkatli olması gerekir. Kısacası o, elini, ayağını, başını, kulağını şeytandan gelecek oklara karşı, zirha sokmalı ve onlardan müteessir olmamaya çalışmalıdır.

3- KUR'ÂN OKUMA

Kur'ân'ı hususiyle Ramazan ayında okumanın ayrı bir yeri vardır. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) Ramazan'da her zamankinden daha fazla Kur'ân'la meşgul olur, onu okur ve tefekkür ederdi. Zira Allah O'nu, bu ayda inzal etmişti. Ramazan'ın her gecesinde Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) Cibril-i Emin'le birlikte aralarında Kur'ân talimi yaparlardı. Ve her Ramazanda baştan sona O'nu Cibril'e arzederdi. Vefat ettiği yılda da bu arz iki defa cereyan etmişti. İbn-i Abbas rivayet ettiği bir hadiste bunu ifade etmektedir:

"Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), insanların en cömerdi idi. Cömertliğinin doruğa ulaştığı zaman ise, Ramazanda Cibril ile karşılaştığı an idi. O, Ramazanın her gecesinde Cibril ile karşılaşır, Kur'ân'ı aralarında mütalaa ederlerdi. Hz. Peygamber hayra karşı hızlı esen rüzgârdan çok atik idi."